Pobožna čitanja u pobožnu

GORE SRCA

VJERSKI TJEDNIK

GOD. V. ZAGREB, 16. SRPNJA 1950. BROJ 29

»Svi narodi pljeskajte rukama, slavite Boga glasno klicući«

(Ps 46 2)

Iz Ulaza današnje sv. Mise

Učiteljeva ljubaznost i ustrpljivost s bolesnicima

Fred Snit, teški bolesnik, koji je disao samo pomoću naprave nazvane »čelična pluća«, nije ozdravio u Lurdu g. 1939. Ali on zato nije ni išao u Lurd. Njegov je otac izjavio u njegovo ime, da i nije bila svrha njegova velikoga i teškoga puta iz Amerike u Lurd, da postigne tjelesno ozdravljenje. Svrha mu je bila, da se zahvali Bogu i Gospi Lurdskoj za mnogobrojne primljene milosti u svom mladom životu. On je već kao student na sveučilištu u Indijani u Americi svaki dan posjećivao spilju Naše Gospe Lurdske, koju su ondje podigli redovnici sv. Križa. Imao je vruću želju, da posjeti pravi Lurd i spilju ukazanja Marijina i ta mu se želja ispunila nakon dvije godine što je završio sveučilišne nauke. Ali je došao u Lurd kao teški bolesnik.

On nije doduše ozdravio u Lurdu. Ali su se na njemu zbila ipak velika čudesa. On se nije smio micati iz naprave »čeličnih plućija«. Nije se smio gibati ni nahladiti ni kašljati, jer bi mu to prouzročilo smrt. A gle, u Lurdu su ga vadili kroz tri dana iz »čeličnih plućija«. Kupali ga u lurdskoj čudesnoj vodi, koja je bila hladna 10 stupnjeva. Skinuli mu sve naprave za disanje. On je kraj svega toga lako disao; nije se gušio, što bi inače morao, nije umro, a nije se ni nahladio.

Da je Fred Snit ozdravio u Lurdu, ni to ne bi bilo veliko čudo kao što je ono, kad je ozdravio 20. VIII. 1904. Gabrijel Gergan, koji je došao u Lurd sav polomljen i gnjil. Ili kad je u Lurdu ozdravila 20. VIII. g. 1892. Marija Lebranši s izjedenim sušičavim plućima u zadnjem stupnju bolesti. Ili kad je ozdravila 21. VIII. g. 1892. Marija Lemaršan s izjedenim licem od raka, koji je prije njezina ozdravljenja neprestano dalje razarao njezino lice.

Drugo još veće čudo jest, što je Fred Snit s najvećim veseljem i ravnodušnošću primio svoju bolest. Prepušta Volji Božjoj, da s njim ravna, kako hoće. I takav se vraća iz Lurda kući.

Kod svega toga treba istaknuti, što je osobito podizalo veselje ovom neobičnom bolesniku. A to je ovo. Svaki dan ga je posjećivao lurdski biskup. Njega je zamolio, da mu blagoslovi krunicu. Posjetio ga je i biskup iz Daksa u Francuskoj. Naročito mu je veselje pribavilo, što je iznenada stigao u Lurd o. Dijez, amerikanski misionar, kojega je upoznao prije tri godine u Pekingu, kad je ondje obolio.

No veselje nad svim veseljima mu je prouzročilo pismo sv. Oca Pija XII., koga mu je poslao državni tajnik kardinal Maglione, i u kom sv. Otac šalje svoj blagoslov njemu kao lurdskom hodočasniku i njegovim roditeljima. Sam je bolesnik osobito razdragan ovom pažnjom sv. Oca diktirao svoj zahvalni odgovor, koji glasi:

»Duboko cijenim blagoslov, brigu i osobne molitve Vaše Svetosti za moje roditelje i sebe. Ja sam u svoj smjernosti uznesen množinom molitava prinesenih za mene u cijelom svijetu, premda ih ne zaslužujem, a znadem, da će one dobiti mnogo Božjih milosti. Ja prinosim svoje osobne molitve za mir.

Kad bi samo svi mogli osjetiti, kao što osjećam ja, duh one ljubavi, koji vlada u Lurdu, ne bi bilo pogibelji za oružani sukob među narodima.

Pozdravljajući Vašu Svetost najdubljim počitanjem kao Namjesnika Kristova, osim toga kao Učitelja sveučilišta Naše Gospe Lurdske, usuđujem se zamoliti, sa sinovskom zahvalnošću, za sjećanje kod sv. Mise. Fridrik Snit«.

Dvije su stvari, koje se ističu kod ovoga bolesnika. Prvo je, da mu je veliko veselje i utjehu donosilo to, što su se za nj toliko brinuli i toliko ga posjećivali. A drugo mu je veliko veselje bilo, što se za nj zanimao sam Namjesnik Kristov na zemlji sv. Otac Papa.

To nas neka potakne, da se i mi po primjeru Kristovu rado brinemo za bolesnike i posjećujemo ih, kad nam se samo pruži prilika. Ne smijemo u tom biti slični Farizejima. Oni su svoje srce zatvorili pred potrebama drugih ljudi. A bili su zabavljeni samo sa svojim istinskim ili umišljenim bolestima toliko, da su zaboravljali na patnje drugih.

To se ne će nama tako lako dogoditi, ako se uživimo u raspoloženje bolesnika i osjetimo što znači klonulost, slabost i dugotrajna bolest. Treba da osjećamo s bolesnikom njegove prikrivene boli i bezutješnu usamljenost.

Napose nemojmo zaboraviti, da je je bolesnik veoma osjetljiv na svaki izraž naše neustrpljivosti i nervozu. Njega veoma ogorčava nečista, neredovita, netočna i gruba posluga. Umnožava i jača u njemu mišljenje i uvjerenje, da je drugima veliki teret i da mu žele smrt.

Zato je potrebno, da razumijemo bolesnika. Da budemo s njime ustrpljivi. Da ga ljubimo. Da budemo kao što je Krist bio s bolesnicima ustrpljiv i ljubezan. I posjećivao ih. Takav nam je primjer dao Naš Učitelj — Isus Krist.

PUT SPASENJU

Na stranicama Evanđelja susrećemo Spasiteljevu opomenu učenicima, kako će samo onaj čovjek ući u nebesko kraljevstvo, koji ispunjuje Božju volju. Ne će se spasiti čovjek, koji samo riječima priznaje Božju vlast, a živi ne obazirući se na Božje zakone. Najveće spasenje dolazi jedino poslije života, koji je protekao u izvršavanju Božjih zapovijedi, u predanosti Božjoj promisli. Spasenje ostaje naš cilj, ali cilj, koji ne možemo osvojiti lako i bez muke i prijegora. Riječi plinu, a djela ostaju. Sama molitva ne koristi, ako se čovjek ne potrudi, da i sam izvodi u životu najveća dobra, kojima vrijednost ne prolazi ni u vječnosti. Spasitelj je kazao, da će se posljeći i u ognju spaliti drvo, koje ne rađa dobre rodove. Da li mislimo na to, kakovi su rodovi naših postupaka, našega postojanja na zemlji? Da li se uspinjemo ili padamo? Da li donosimo svojim životom dobro ili zlo? Potrebno je, da ispitujemo svoju savjest, da budemo strogi sami sa sobom, da se, često sjećamo posljednjeg suda, gdje će najveća pravednost suditi svakome stvorenju. Onda više ne će biti mogućnosti, da popravimo, što smo skrivili, da nadoknadimo, što smo nepovratno izgubili. Ali sada još postoje mogućnosti, još je vrijeme pred nama. Ispunimo to vrijeme dobrom i vjerujmo, da tada polazimo sigurnim putem prema svome otkupljenju i miru.

Vjeronauk u SAD

U Sjedinjenim Državama Crkva je odijeljena od države, pa stoga u američkim školama nema mjesta učenju vjeronauka. Jedino što sliči na neku vrstu vjeronauka, moglo bi se uzeti redovito čitanje Biblije, koja se međutim ne tumači učenicima, budući da razne vjere nisu mogle postići sporazum u zajedničkom tumačenju pojedinih odlomaka.

Učenje vjeronauka je stoga uređeno ovako: Na katoličkim školama, kojih u Sjedinjenim Državama ima vrlo mnogo, nastava vjeronauka je obvezatna i ona ne predstavlja problem. Ona jednako nije obvezatna na katoličkim sveučilištima, na kojima ima dosta upisanih studenata, koji nisu katolici. Za njih se posebno izlaže katolička nauka, koju gotovo redovito sluša dobrovoljno većina nekatoličkih studenata.

Učenje vjeronauka na javnim školama organizirano je preko župa u izvan školsko vrijeme. Redovita nastava predviđena je za osnovne i srednje škole, dok su za sveučilišta organizirani posebni tečajevi. Svećenicima u radu pomažu i laici, koji su organizirani u posebne bratovštine. Ove osiguravaju, da se katolička nauka neprestano i uspješno pruža đačkoj omladini.

O RAZBORITOSTI

Da uzmognemo živjeti savršenim životom, nije dosta odstraniti mane i pogreške i svladavati strasti, nego treba da usvojimo i kršćanske kreposti i poljima ravnamo svoj život. Sirovo drvo treba da se u vatri najprije osuši, a onda će se prožeti vatrom i izgorjeti. Kad smo odstranili pogreške, treba da nas prožmu kreposti, da gorimo i izgaramo za Boga.

Među kršćanskim čudorednim krepostima prvo i najodličnije mjesto zauzima razboritost. Ona je vodilja ostalih kreposti i daje im sjaj i ljepotu. Ona nalaže čovjeku, što da radi i čega da se kloni, da mu kad ispadne ispravnim. Ne može se još nazvati razboritim onaj, koji u glavnim crtama zna, kako će doći do cilja, nego onaj, koji u tančine zna, šta mu je činiti, da postigne cilj. Prema sv. Tomi razborit je onaj, koji najprije promišlja o sredstvima koja će biti podesna, da se postigne cilj, zatim od svih sredstava izabere ono, koje će najsigurnije dovesti do cilja, napokon pomoću toga sredstva ustinu i postizava, što želi. Tko na pr. želi nekoga da obrati, pozvat će u pomoć razboritost, te će najprije promišljati o sredstvima, koja će biti najzgodnija, da grješnika obrate. Da li da ga sam blago opomene ili strogo prekori, ili da to učini preko koga drugoga; da li bi djelovala propovijed ili čitanje prikladne knjige. Kad si je stavio pred oči sva moguća sredstva, izabrat će ono, za koje misli, da će u tom slučaju biti najuspješnije i tada hrabro pristupiti izvedbi svoga nauma.

Kod izbora sredstava pomaže nam, kad promotrimo postupak u sličnim slučajevima, koji su uspjeli, ili ako tražimo savjet u iskusnih ljudi, koji su već imali u životu takovih slučajeva. A i u knjigama ćemo naći pouku. Sinko, ne čini ništa bez savjetovanja, pa se izčina ne ćeš trebati kajati, veli Sv. Pismo.

Da budemo razboriti, valja da izbjegnemo nekim pogreškama. Prva je prevelika naglost u izboru sredstava, radi koje se ne izaberu prava, pa se ne može postići cilj. Druga je nestalnost i okljevanje. Kad smo podesno sredstvo izabrali, ne treba ga bez razloga mijenjati, a kad se cilj može postići, ne treba zatezati i okljevati. Stari mudrac Aristotel nas uči: Što treba da izvedeš, moraš prije dobro promisliti. A kad si zrelo razmislio, izvedi brzo.

Ima razboritost, koja je sama po sebi pogrešna. To je razboritost tijela, koja revno traži sredstva, da ugodi tijelu i pokvareno, ljudskoj naravi. O njoj kaže apostol Pavao, da je Božja neprijateljica i da donosi duši smrt. S ovom tjelesnom razboritosti srodna je lukavština, obmana i prevara, koje traže tajna sredstva, da izvedu svoje djelo i bližnjemu škode.

Umjerena briga za zemaljske stvari ne protivi se kršćanskoj razboritosti, što više Sv. Pismo ju preporučuje. Ljenčino, idi k mravu, promatraj njegove puteve i uči se mudrosti. Ako i nema vođe ni upravitelja ni gospodara, ipak se brine ljeti za hranu, skuplja sebi jelo u vrijeme žetve. Pretjerana briga za zemaljska dobra, koja guši pobožne misli, odvraća dušu od nebeske domovine, slabi poduzdanje u providnost Božju, takova je briga vrijedna pokude. Za nju vrijede riječi Spasiteljeve: Ne brinite se za svoj život, što ćete jesti, ni za tijelo, u što ćete se zaodjeti.

Prava razboritost ide ravnim putem do cilja, a cilj joj je uvijek častan i čudoredno dobar. A ako joj je cilj Bog i vječni spas, tada ona ima karakter vrhunaravne kreposti i svetosti.

PROVIDNOST BOŽJA

Katolička je nauka, da Bog uzdržava svijet i upravlja njime. Ili drugim riječima: Bog čini, da svijet stoji, dokle je Njemu drago.

Sv. Pismo kaže: »Bog, koji je stvorio svijet... gospodar neba i zemlje... sam daje svima život i dah i sve... u Njemu živimo i mičemo se i jesmo...« (Dj. 17., 24., 25., 28.)

»Bog... se jednako brine za sve...« »Doprire dakle do kraja na kraj i mile uređuje sve« (Mudr. 6, 8; 8, 1). Isus reče, kako ni vrabac s krova ni vlas s glave ne pada bez znanja Gospodnjega (Mt. 10, 29). Gospod se brine za ptice nebeske i travu u polju (Mt. 6, 25).

Brigu, kojom Bog uzdržava svijet i njim upravlja, zovemo Promisao ili Providnost Božja. Zove se tako, jer je Bog odvijeka smislio, znao i vidio, kako će sve teći u svemiru.

Dakako, da Bog uzdržava svijet prirodnim zakonima, koje je On zamislio, stvorio i njima upravlja po svojoj mudrosti. Ti su zakoni sasvim ovisni o Bogu. Bog ih može i mimoići, kad Ga je volja. On može što god hoće njihove moći izuzeti, kad to nađe za shodno Njegova mudrost. Time se prirodni zakoni nimalo ne mijenjaju. Vječni i sveznajući Bog je odvijeka znao redovni tijek prirodnih zakona i izvanredne izuzetke, koji će biti potrebni. Kad je dakle stvarao zakone, već je tada dopustio ili odredio i sve izuzetke.

Zato je molitva korisna, zato su čudesa moguća. Stoga valja zabaciti mišljenja protivna Providnosti Božjoj, a to su:

FATALIZAM t. j. vjeru u usud. Njega neki zamišljaju kao neku slijepu ali neumoljivu silu, koja unaprijed i nepromjenljivo određuje sve događaje u svijetu i životu. Pa vele, da se sve, što god biva, događa bezuvjetno nužno.

DETERMINIZAM, koji napose uči, da je ljudska volja tako određena, da ne može nikako i ništa drugo činiti, nego baš ovo, što čini.

KAZUALIZAM (casus = slučaj) koji uči, da sve biva slučajno, jer su se slijepom srećom sastali različiti uzroci ili različite sile, koje čine ono, što se događa.

DEIZAM, koji uči, da je Bog stvorio svijet, ali niječe, da Bog uzdržava i upravlja svijetom. On poriče svaki Božji utjecaj na svijet, svaku svrhunaravnu objavu, čudo i t. d.

Mudroj Providnosti Božjoj protive se još:

PESIMIZAM, koji uči, da je ovaj svijet i život najgori od svega zla, što može da bude; da je po svojoj naravi zao. Kažu da je život pojedinca muka, a zajednički život pakao. Najbolje je život dokončati bilo kako. Ako si pak velikodušan i plemenit, tada nosi teret i muku ovoga života, dokle možeš. A kad je tvoja uloga svršila, siđi s pozornice, ali ne zaboravi, da iza zastora ne postoji ništa. Ili padni kao hrabar junak na bojnom polju, ali ne zaboravi, da poslije smrti ne dolazi ništa. To je svjetovni nazor žalosnog i tragičnog heroizma.

SKEPTICIZAM I AGNOSTICIZAM, koji uči, da nema istine. Zato ne pitaj neprestano: odakle, kamo, zašto? Sve ti je dopušteno. Ali stavi se onkraj dobra i zla. Budi gospodin, budi nadčovjek, ruši i gazi, što ti je na putu, što te hoće da smeta i priječi.

OPTIMIZAM, koji uči, da je sadašnji svijet najbolji od svih, što ih je Bog mogao stvoriti. A to nije istina, jer vidimo toliko nesavršenosti u prirodi, i toliko zla biju čovjeka. Osim toga Bog ne bi bio ni beskonačno savršen ni slobodan, kad ne bi mogao stvoriti savršenijega svijeta i baš bi morao stvoriti najbolji svijet.

Nijedna izreka Sv. Pisma nije toliko uzbudila ljudska srca i duše, koliko je to učinila izjava: »Nitko nije Boga vidio«. Ona je potakla nevjernike na to, da su se pitali: »Ne znamo, da li uopće ima Boga«. Ona je sumnjičima i polovjernicima namećala dvojbu: »Tko znade, da li postoji Bog?« Ona je prouzrokovala toliko krivih tumačenja, kako smo gore naveli pod raznim imenima. Ali ona je pokazala vjernicima, da ne [illegible] Božje [illegible]

Izreka Sv. Pisma: »U početku stvori Bog nebo i zemlju« (I Moj 1,1). I ona: »Bog je stvorio svijet i sve, što je u njemu. On kao gospodar neba i zemlje ... daje svima život i disanje i sve« (Dj. 17, 24—25).

Sve dakle priznaje Boga, i mi. Sve, što imamo, dugujemo Bogu. Zato treba da Ga primamo i budimo. Mu hvalimo. On se za sve brine i sve mudro, ravno i uređuje. [illegible] [illegible] (Mt. 12, 30). [illegible]

Kristova je crkva jedna

Jedan Bog, jedan Spasitelj, jedno krštenje, jedna vjera — to je nauka Objave i razuma. To je kršćanstvo uvijek naglašavalo, to je kroz sve vjekove uzor Kristove Crkve. Spasitelj je taj uzor naglasio, kad je govorio o jednom ovčinjaku i o jednom pastiru.

U početku je kršćanstva uistinu i bilo tako. Postojala je samo jedna kršćanska vjera i samo jedna Kristova Crkva, koja je čuvala i propovijedala kršćanstvo. Nu doskora su se počele javljati krivovjerja, pa od matice Crkve odpadale čas veće, čas manje skupine kršćana. Tako su nastale s vremenom razne kršćanske sekte ili sljedbe, od kojih su neke već sasvim izumrle.

Svaki odpad od Crkve boli Crkvu. Svaki joj odpad zadaje ranu. Osobito teške i bolne rane zadale su Crkvi tri zgode. 870. godine odijelila se od jedinstva Crkve Istočna Crkva pod utjecajem Focija, carigradskoga patrijarhe. To je istočni raskol. To je rana, koja još i danas krvari, jer unatoč svih pokušaja Zapadna Crkva i Istočna i dalje ostaju odijeljene. Druga je rana na tijelu Crkve Luterov pokret, koji je počeo u Njemačkoj 1517. godine. Luterovim djelovanjem odpalo je od Crkve mnogo kršćana. Ti danas vjerski žive i rade pod imenom protestantizma u mnogim i raznovrsnim sektama. Treća je rana anglikanizam. To su kršćani, koji su u početku zabacili samo pokornost Papi, a kasnije polako polaze tragom protestantizma. Svaka od ovih skupina sebe smatra pravom Kristovom Crkvom, svaka tvrdi, da ona jedina uči pravo, izvorno kršćanstvo.

Prava Kristova Crkva imade biljege, po kojima se jasno prepoznaje. Tim značajnim biljezima je pravu Crkvu označio sam Isus Krist, a Carigradski ih je sabor 381. godine izrazio ovako: »Vjerujem u jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu«.

Sva su kršćanska vremena stavljala uvijek na prvo mjesto biljeg jedinstva. Prava je Kristova Crkva jedinstvena u vjersko-ćudorednoj nauci, jedinstvena u bogoslužju i jedinstvena u upravi. Svi katolici, nalazili se u bilo kojem kraju, narodu ili kontinentu, ispovijedaju istu vjeru, vjeruju iste dogme ili članke vjere i ravnaju se po istim ćudorednim zakonima. Svi kažu: »Vjerujem sve, što vjeruje i vjerovati uči katolička Crkva«. Ako se porodi kakva sumnja ili poteškoća, pita se biskupa ili Papu. Nakon Papina rješenja nema više rasprave, stvar je konačno riješena.

Jedinstvo bogoslužja ili liturgije je upravo divno provedeno. Središte je bogoštovnog života sv. Misa, u kojoj se Isus Krist pod prilikama kruha i vina prikazuje svome Ocu nebeskomu. U čitavoj katoličkoj Crkvi su isti Sakramenti, njih sedam na broju. Isus Krist je ustanovio, odredio ono, što je bitno kod Sakramenata, a katolička Crkva ih budno čuva i vjerno dijeli. Katolička Crkva je s vremenom dodala Sakramentima samo sporedne obrede a u bitno, od Krista određeno, ona niti dira, niti smije dirati. Što je u katoličkoj Crkvi božansko, to ostaje uvijek isto i nepromjenljivo, a što je u Crkvi ljudsko, to se mijenja i prilagođuje prilikama, tu katolička Crkva daje slobodu.

Uprava je u katoličkoj Crkvi toliko jedinstvena, da joj se i protivnici dive. Vjernici slušaju svećenike, a svećenici s vjernicima biskupe, a biskupi, svećenici i vjernici — svi zajedno Svetoga Oca Papu. Papu bira kardinalski zbor, koji broji sedamdeset članova. Papa imenuje biskupe, a biskupi ređe i postavljaju u razne pomoćne službe svjetovnjake, muške i ženske, već prema potrebama i prilikama.

Baš ovo divno jedinstvo, ova savršena harmonija, u svemu životu katoličke Crkve upućuje na božansko podrijetlo katoličke Crkve, na ono jedinstvo, koje je Isus Krist naglašavao i za nj se posebno molio. Na Zadnjoj večeri, u oči svoje gorke muke, molio se Isus Krist Ocu nebeskom ovako: »Oče sveti! Sačuvaj u moje ime one, koje si mi dao, da budu jedno kao i mi... Posveti ih u istini. Tvoja je riječ istinita. Ali ne molim samo za njih, nego i za one, koji na riječ njihovu vjeruju u mene, da svi budu jedno, kao što Ti, Oče, u meni i ja u Tebi, da i oni u nama budu jedno, da svijet vjeruje, da si me Ti poslao... da budu jedno, kao što i mi što smo jedno. Ja u njima, i Ti u meni, da ih veže savršeno jedinstvo« (Iv. 17, 11, 20—21, 22—23).

Kad je Isus najavio osnutak Crkve, tad je najavio osnutak samo jedne Crkve, a ne više njih. Isus je rekao Petru: Ti si Petar, i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju« (Mt. 16, 18). Crkvu svoju isporeduje Isus Krist s jednim ovčinjakom i s jednim pastirom. »I druge ovce imam, koje nisu iz ovoga ovčinjaka, i one mi valja dovesti, i čut će glas moj, i bit će jedan ovčinjak i jedan pastir« (Iv. 10, 16). Konačno, nad ovčinjakom postavlja samo jednoga vrhovnoga pastira u osobi sv. Petra, kad mu reče: »Pasi janjce moje... pasi ovce moje« (Iv. 21, 16—17).

Ivana d'Arc

SV. IVANA D'ARC, koje se blagdan slavi 30. svibnja, na dan, kada je bila spaljena na lomači u Rouenu (god. 1431.), neobična je svetica, od koje se nije sačuvala nikakva relikvija. Na garištu lomače našli su samo njezino srce, koje nije izgorjelo i čuvali su ga sve do francuske Revolucije, kada su ga bezbožni ljudi bacili u rijeku, te je tako zauvijek propalo. U pariškoj crkvi sv. Genoveve čuva se samo spremnica, u kojoj je bilo pohranjeno srce. Ni cijeli tok procesa protiv nje nije bio do nedavna poznat. U rukopisu, zvanom »Minutes«, sadržan je samo tok procesa od 3. ožujka do 30 svibnja, i to je bio dugo vremena jedini mjerodavni izvor za podatke o njezinu životu i suđenju iz njezinih vlastitih usta. Međutim je još u početku devetnaestog stoljeća Orleanski kanonik Dubois upozorio, da se u arhivu biskupije toga grada, što ga je sv. Ivana oslobodila od Engleza, nalazi drugi zapisnik procesa, no nitko se nije na to osvrtao. Sada se učeni isusovac povjesničar o. Paul Doncoeur dao na proučavanje toga rukopisa i ustanovio s radošću, da on sadrži i cijeli tok procesa, dakle i onu »prazninu« od 9. siječnja do 3. ožujka, a to znači 174 dosad nepoznata Djevičina odgovora na pitanje sudaca. Kako su Ivanini odgovori redovno bistri, pametni i duboki, te su [illegible] u stvari najljepši njezin životopis i dokaz njezine svetosti. O. Doncoeur je s odobrenjem crkvenih starješina bio tri mjeseca u Hollywoodu kod snimanja filma o sv. Ivani, jer su proizvađači filma htjeli, da u njemu ne bude ništa, što bi vrijeđalo osjećaje vjernika ili bi se kosilo s povijesnom istinom. O. Doncoeur vrlo se povoljno izrazio o filmu, koji se sada daje u Parizu, te mu sva kritika priznaje veliku umjetničku vrijednost, a katolički listovi napose ističu, kako je Ingrid Bergman u ulozi Svetice umjela na divan način dati lik te seljačke djevojke, koja je svojim hrabrim držanjem i mudrim odgovorima izazvala pravo bjesnilo svojih neprijatelja. U čitavoj svjetskog povijesti ima malo tako dirljivih dokumenata kao što je zapisnik o procesu sv. Ivane d'Arc.

---

800 OBRAĆENIMA primilo je u crkvi sv. Grgura u Brooklynu u Sjedinjenim Državama sv. Krizmu. Krizmao ih je biskup Brooklyna Thomas Molloy, koji je pred kojih dvanaestak godina započeo s akcijom obraćanja nekatolika. Od tada je obratilo preko 8.000 duša.

PODLISTAK

SVEĆENIKOV OTAC

Bio sam malen i neznam, koliko mi je bilo godina, kad mi je otac rekao, da ću biti svećenik... Često puta poslije večere popeo bih se na stolac, tu bih izvikao nekoliko riječi i mašao lamatao rukama i tako održavao svoje prve »propovijedi«. Kad bi završio, otac bi me smiješeći se primio za ruku i rekao: »Bit ćeš ti i biskup, a ne samo svećenik«.

•

Još nisam išao u osnovnu školu. — Uvečer bi sjedili na terasi među karamfilima i »điralama«, što ih je zalijevala moja sestra, i otac bi tumačio kršćanski nauk. Baš sam natuco »pet zapovijedi crkvenih«, kad dođoše susjedi, da se dogovore o [illegible] poslu... Morali su čekati, dok svrši »dontrina« (nauka).

•

Svršio sam drugi razred osnovne škole... U nedjelju poslije podne prije večernjice, naši težaci vole da bace »partiju« na karte.

U nedjelju poslije podne, pod čađavim krovom naše stare kuće, blizu komina stao je veliki stol. On je služio mjesto oltara. Stari žilavi panj obrasao mahovinom i zemljom bio je štionik. Na njemu je »Kruh nebeski« kao misal. Neznam što je služilo kao kalež. Otac bi nataknuo očale i »misa« bi počela... Tako me je moj otac učio ministrirati.

U trećem tečaju teologije odlučio sam da pođem u isusovce. Došao sam kući i obznanio svoje. Bilo im je teško, ali pristadoše. Kad sam odlazio, pratio me moj otac. Na rastanku me poljubi i reče: »Kad već hoćeš, pođi s blagoslovom i budi dobar, da me ne bi osramotio«. Bio je preponosan na svoje kršćanstvo. I niz staračke obraze mog oca poletiše vrele suze. To je jedini put, što se sjećam, da je plakao moj otac.

•

12. IX. 1943.... Kapitulacija Italije. Split je bombardiran, sad od Nijemaca. Moj otac je [illegible]

dan je zaređen, a sutra će da »primiciра« — služi prvu sv. Misu.

•

[illegible] VI. 1950. Tek je panoć prošla. Otac leži shrvan od duge bolesti. Ne može da govori, ali je još potpuno pri svijesti. Uz njega bdije najmlađi sin svećenik. Otac i sin su sami. Ispaćenom rukom i kvrgavim težačkim prstima otac je dao znak, neka se moli. Molili su dugo, dugo, a kad je počela svitati zora, sin uzima brevir da izmoli »Matutine« i »Laude« — Jutarnju i Hvale. Molio je glasno. Nije svršio ni »Credo« — vjerujem, otac se okreće k njemu i s negodovanjem traži da se moli skupa. I opet su molili otac i sin-svećenik. Molili su sve do svanuća.

Istoga dana u 3 i po poslije podne otac se napinje u posljednjim izdisajima. Uz njega je sin-svećenik: — »Ego te absolvo a peccatis tuis... Quidquid boni fecisti... Ja te odrješujem od tvojih grijeha... Što god si dobra učinio... Još jedan čas i otac je prestao da diše zauvijek.

•

U divnoj crkvi našega mjesta, koja je često, često pohodio moj otac, leži on za zadnji put na mrtvačkim nosilima. Šest svećenika prikazuje za njega sv. Misu, a na glavnom [illegible] mramornom [illegible] »Gregorijanske« sv. Mise (30 Misa zaporedce) 30 dana za svoga oca.

VII. Nedjelja po Duhovima

16. VII. 1950.

Sv. Misa početna: evanđ.: Svi narodi pljesnite rukama, slavite Boga glasno kliještć. Jer Gospodin je uzvišen i strašan, kralj velik po svoj zemlji.

Sv. Pavao opominje nas u Poslanici (Efes. 1, 19—23), neka svoje tijelo čuvamo za pravedan i krepostan život. »Braćo! Govorim vam kao čovjek radi slabosti vašega tijela, da kao što ste nekad svoje udove dali, da robuju nečistoći i nepravdi na bezakonje, tako sada dajte svoje udove, da služe pravdi na posvetu. Vi ste bili daleko od pravde, dok ste roboval grijehu. Kakav ste dakle imali plod od onih stvari, kojih se sad stidite? Jer je smrt njihov svršetak. Kad ste se sada oslobodili grijeha i postali Božjim slugama, kao svoj plod imate posvetu, a svršetak vječni život. jer smrt je plaća za grijeh, a milost Božja je vječni život u Isusu Kristu, Gospodinu našemu.«

U Sv. Evanđelju uči nas Isus o lažnim prorocima (Mat. 7, 15—21): »U ono vrijeme reče Isus svojim učenicima: Čuvajte se lažnih proroka, koji k vama dolaze u ovčjem odijelu, a iznutra su grabežljivi vuci. Poznat ćete ih po njihovim plodovima. Da li se grožđe bere s trnja, ili smokve s bodljike? Tako svako plemenito stablo rađa dobre plodove, a zlo stablo rađa zle plodove. Ne može plemenito stablo rađati zlim plodovima, niti zlo stablo dobrim plodovima. Svako stablo, koje ne rađa dobra ploda, posječi će se i baciti u oganj. Ne će ući u kraljevstvo nebesko onaj, koji mi govori: Gospodine, Gospodine! Nego će onaj ući u kraljevstvo nebesko, koji vrši volju moga nebeskoga Oca«.

Pouka: Koliko se u povijesti javilo krivih nauka, koje su bile protivne kršćanstvu. Sve su donijele loših ili nikakvih plodova, pa ih je zato nestalo s površine, zaboravljene su. Jedino kršćanstvo ima pravu nauku, koja oplođuje srca da donosi rod kreposti, svetosti, mira i sreće. Zato je kršćanstvo i danas puno životne snage i širi se sveudilj na sve strane. Ono je plemenito drvo, koje rađa dobrim plodovima, a hvalim Boga, da sam i ja jedan mali listić na tom divnom Božjem stablu.

Sv. Vinko Paulski

Rodio se 24. travnja 1581. u Francuskoj. Kao mlad svećenik bio je zarobljen od gusara i predan u robstvo u Tunis, gdje je proveo tri godine. Kad je obratio svoga gospodara, koji je bio katolik, prešao na islam, vratio se s njim u Francusku g. 1608.

U Parizu je postao župnikom u predgrađu. I sada je počelo njegovo apostolsko djelo ljubavi prema bližnjemu. Nemoguće je opisati sva djela dobrotvornosti, što ih je učinio sv. Vinko u svom 84-godišnjem životu. Nema te vrste ljudske bijede, kojoj se sv. Vinko nije očinski smilovao i pomogao. Njegov se život može ukratko opisati onim istim riječima, koje je sv. Petar rekao za samoga Spasitelja: »Prešao je čineći dobro«. I to s potpunim pravom, jer je u sv. Vinku živio sam Spasitelj. On je u njemu djelovao. On je u njemu samo nastavio činiti dobro golima i gladnima, zapuštenima, siromašnima i ostavljenima. U srcu Sv. Vinka razlilo se milosrđe presvetoga Srca Spasiteljeva u najobilnijoj mjeri.

Sv. Vinko je osnovao družbu misionara da propovijeda evanđelje siromašnima. U Parizu je osnovao glavnu bolnicu za siromake. U Parizu je osnovao i kongregaciju Lazarista, koji su posvetili svoj život djelima duhovnoga i tjelesnoga milosrđa. Sv. Vinko je vodio brigu i za nahodčad. Sam je po noći obilazio po Parizu, tražio napuštenu djecu i nosio ih u skloništa, koja je on za njih pripravio. Velike nevolje i glad za tridesetogodišnjeg rata ublaživao je sv. Vinko sa svojim pomagačima tako, da su ga mnogi gradovi prozvali: »spasiteljem domovine«. Posebnu je ljubav i brigu posvećivao teškim robijašima, osobito onima, koji su osuđeni na galije (lađe), koje su morali veslima tjerati po svim morima svijeta.

Najveće je djelo sv. Vinka: družba sestara milosrdnica. U tom mu je djelu, kao i u drugima, pomagala plemenita udovica Lujza de Marillac (Marijak), koju je sv. Otac Papa Pijo XI. proglasio svetom 11. ožujka 1934. Ove sestre milosrdnice, poput sv. Vinka i sv. Lujze, provode život osobnoga samoodricanja u korist bližnjega. Njih je sv. Vinko poslao u bolnice i škole, na bojne poljane, među okužene i zaražene, da daruju majčinsku nježnost nahočadi, sestrinsku ljubav teškim bolesnicima, a svoj počinak da žrtvuju umirućima. Ove ponizne kćeri svoga poniznoga Oca nisu prestale do danas zadivljavati svjet nike i nevjernike herojstvom svojih žrtava u korist bližnjika. Saljući u svijet sv. Vinko im je dao požrtvovnost kao oklop njihove anđeoske čistoće.

Sv. Vinko je umro 27. rujna 1660., a proglašen je svetim 16. lipnja 1737. Njegovo sv. tijelo počiva u crkvi Lazarista u Parizu. On spada među najveće velikane i dobrotvore čovječanstva. Svojim milosrđem i svojom ljubavlju on je pobijedio svijet (»Vinko« znači Pobjednik) i zaslužio je najčasniji naslov »heroj kršćanske ljubavi prema bližnjemu«.

—

SVETI VINCENZO MARIA STRAMBI U nedjelju 11. lipnja u bazilici sv. Petra u Rimu izvršen je obred kanonizacije šestog sveca katoličke crkve u ovoj Svetoj godini. Uz prisustvo velikog broja hodočasnika papa Pijo XII. proglasio je svetim biskupa pasionistu bl. Vincenza Maria Strambi-a.

Sv. Vincenzo Strambi rodio se 1. siječnja 1745. g. u Civitavecchi, omanjem gradiću na morskoj obali blizu Rima. Bio je rano zaređen za svećenika, a g. 1768. ušao je u red Pasionista sv. Pavla od Križa. U to vrijeme već se odlikovao svojim uspjelim propovijedima. Zbog njegove široke popularnosti imenovan je g. 1801. za biskupa Macerate i Tolentina, na kojem je mjestu ostao sve do 20. rujna 1808., kada je odbio da položi zakletvu vjernosti Napoleonu. Zbog toga je bio od Napoleonovih trupa deportiran u Milano, gdje je, nepopuštajući prijetnjama, ostao sve do pada Napoleonove vetičine 1812. g. Umro je kratko iza toga svetom smrću i već onda štovan kao svetac od svojih vjernika.

DOBRO STABLO

rodi dobre plodove

Današnje sv. Evanđelje sadrži jedan dio Isusova govora na gori. U ovom svome uzvišenom govoru Krist je iznio glavna čudoredna načela svoje nauke. Tom prilikom je Isus rekao: »Ne će ući u kraljevstvo nebesko onaj, koji mi govori: Gospodine, Gospodine! nego onaj, koji vrši volju Oca mojega, koji je na nebesima, on će ući u kraljevstvo nebesko.« Ovim riječima Isus je htio naglasiti, da On nije došao na svijet i donio svijetu svoju nauku samo za to, da bismo se mi tej nauci divili, već u prvom redu za to, da bismo tu nauku slijedili, da bismo po njoj svoj život uredili.

U današnjem sv. Evanđelju čitamo Kristove riječi: »Po njihovim plodovima ćete ih poznati.« Da li je netko pravi kršćanin, možemo prosuditi po djelima.

Ako u svijetlu ovih Kristovih riječi promatramo djelovanje kršćanstva kroz vjekove, vidjet ćemo, da je kršćanstvo donijelo obilje dobrih plodova za pojedinca i čovječanstvo. Pogledajmo samo nepregledni niz kršćanskih svetaca, koji su se odlikovali svim mogućim vrstama herojskih kreposti. Uzmimo kao prvi primjer sv Stjepana, prvog mučenika. Fanatični Židovi su ga izveli van gradskih zidina i tamo ga kamenuju. I prije nego što će se njegova sveta duša rastati s tijelom, on uzdiže svoje oči k nebu i moli: »Gospodine, nemoj im ovo uzeti za grijeh!« On u ovome slijedi primjer svoga Božanskog Učitelja i čovječanstvo po prvi put iz ustiju slabog čovjeka sluša glas ljubavi i opraštanja tamo, gdje bi se imao očekivati glas neutažive mržnje. Primjer Krista i prvomučenika Stjepana slijede stotine i tisuće kršćanskih mučenika. Osim milosti Božje možda ništa drugo nije doprinijelo širenju kršćanstva, kao primjer neizvještačene i iskrene ljubavi kršćanskih mučenika prema svojim progoniteljima. Ljubav prema neprijateljima, koja na prvi pogled izgleda tako tuđa ljudskoj duši, priviđila je kršćanstvu neodoljivom snagom duše, koje su se istina nalazile u zabludi, ali koje nisu bile pokvarene.

Kroz vjekove se je u Crkvi Kristovoj uzdizalo bezbrojno mnoštvo onih koji su svojim svetim životom svjedočili o božanskoj ljepoti i uzvišenosti Kristove nauke. Na plodnom stablu kršćanstva, koje je crpilo svoju snagu iz snage Kristove riječi, Kristove milosti, Njegova presvetog Tijela i Njegove predragocjene Krvi, kroz vjekove su sazrijevali bezbrojni plodovi svakovrsnih kreposti. Tu nalazimo sv. Benedikta, sv. Augustina, sv. Alberta Velikog, sv. Tomu Akvinca, sv. Franju Asiškog, sv. Dominika, sv. Ignacija, sv. Antuna, sv. Alojzija, sv. Tereziju od Djeteta Isusa i sve ostale heroje kršćanskoga života, koji dokazuju, da kršćanstvo u sebi posjeduje moć preobražaja ljudske duše, njena izdizanja, do blizine Božanstva. I eto u ovoj Sv. Godini mi vidimo, kako sv. Crkva uzdiže na oltar nove i nove primjere svetosti, koji dokazuju, da ni današnje naše doba nije ostalo bez brojnih plodova kršćanskoga savršenstva.

»Po plodovima njihovim ćete ih poznati.« Ove Kristove riječi sadrže velikku odgovornost za nas kršćane. Ne smijemo zaboraviti, da će se naći ljudi, koji će i po našem djelovanju i po našem vladanju i po našem radu suditi, koliko je kršćanstvo sposobno oplemeniti čovjeka.

Bez pomoći milosti Božje mi ne možemo ništa. Radi toga ponizno molimo današnju liturgijsku molitvu: »Bože, kojega se providnost u svojoj raspoložbi ne vara, usrdno Te molimo po Gospodinu našem Isusu Kristu, da uklonilš od nas sve ono, što nam štetuje, a da nam poklonilš sve ono, što nam koristi. Amen.«

—

BROJ POSJETILACA VATIKANSKIH MUZEJA je ove godine neobično velik i prelazi sva očekivanja, ako se uzme u obzir posjeti za vrijeme prijašnjih Svetih Godina. Do konca svibnja bruojili su 350.000 posjetilaca.

Mons. FULTON SHEEN

Danas je najpoznatiji, najagilniji i najuspješniji širitelj i branilac katoličke vjere u SAD (Sjedinjene Američke Države) mons. Fulton Sheen. Jednako je čuven po svom publicističkom radu kao i po predavanjima na sveučilištu Columbia, po govorima svojima na javnim zborovima kao i po svom sukromnom obučavanju. Plodovi, koje ubire tim svojim neutrudivim radom, upravo su zamjerni. Mnogi ga napadaju, mnogima je trn u oku, a to mu još i više pronosi ime. Značajne su mu riječi: — Bi li Bog ovako blagoslivljao moj rad kad ne bih radio prema Njegovoj namisli?

Katolička je vjera u SAD danas brojčano najjača, pa nadilazi brojem svojih djedbenika i iste protestante, koji su u početku naseljivanja Amerike Europejcima bili isključivo protestanti. Što je još i vrednije, utjecaj je danas katoličke vjere na javni život ljudi u Americi daleko jači od bilo kojeg drugog vjerskog ispovijedanja. Katolika ima danas u Americi preko 27 milijuna, a da je tako porasao njihov broj i da je vjera katolička došla do tako velikog ugleda, znatna je zasluga mons. Fultona Sheena.

Mnoge ugledne i poznate ličnosti u Americi obratile se na katoličku vjeru njegovim trudom i nastojanjem, tako primjerice Luis Budenz, izdavač dnevnika Daily Workera, muzičar Fritz Kreisler i gospođe Clara Boothe Luce, koja je govorila, da ne može vjerovati ni u Boga ni u đavla, jer da je to djetinjarija i primitivstvo, ali su je na vjeru prisilili rijetka inteligencija i neoborivi dokazi Sheenovi. Njeno je obraćenje jednako kao i obraćenje Budenza i Kreislera bilo živo komentirano i nešto je jako odaziv u kazalištima i novinama. Svi oni vječnom pjesmom slave amerikanskih intelektualaca. Muž Clare Luce Hanry, sin protestanskog misionara, ako i nije prešao na katoličku vjeru, u časopisima, koje izdaje pod imenom Life, Time i Fortuna, piše danas o katoličkoj vjeri sasvim drukčije nego je prije pisao, a to pisanje znatno je pripomoglo, da se danas šasvim drukčije sudi o katoličkoj vjeri u krugovima protestantskih intelektualaca nego se sudilo prije. Sheen je na katoličku vjeru obratio i Henry Forda, vlasnika golemih tvornica automobila u Detroitu, luki na Erie jezeru, pa se na neizgrađenim parcelama njegova posjeda čitaju na pr. ovi napisi: Ova je parcela određena za kapelu St. Johna, ovo gradilište za bolnicu, koja će se podignuti u čast sv. Mariji, na ovoj će se podići katolički dječji dom.

Nevjerojatna je upravo energija i neumoran rad mons. Sheena. On govori na radiju, piše brojne knjige, surađuje u mnogim novinama, drži predavanja na univerzi. Njega čita i sluša milijunska publika. U godini dana dobiva i preko 750 tisuća pisama. Devet mjeseci u godini živi u New Yorku, a tri putuje po SAD i po inozemstvu, u svrhu propagande, pa se tako nedavno vratio iz Europe.

Veliki je protivnik rata i uvjeren je, da se dva diametralno oprečna naziranja na svijet mogu izgladiti duhovnim oružjem, mirnim naučnim raspravljanjem. Amerikancima dovikuje: Ako mi utonemo u materiju i uzdamo se samo u našu gospodarsku snagu i u oružje, podleći ćemo. Mi vidimo da se ravnodušnost prema Bogu i prema duhovnim snagom ne će privući otoci beskonačdobrima gube kod nas iz dana u dan. A to jača moju vjeru da će se svijet spasiti od propasti, koja mu prijeti.

BLAŽENSTVO U MOLITVI

Kako su sretne one kršćanske duše, koje su naučile moliti!

Koliki užitak imaju svi oni, koji su shvatili, da je molitva pobožni, sabrani, ustrajni, poučani, odani i pozivni razgovor s Bogom! Ta oni za vrijeme svojih molitava bivaju već u smrtnom tijelu preneseni u blaženstvo i u zajednici svih Svetih na nebu. Biveju duhom uzneseni pred prijesto Božji, pred prijesto presvetog Trojstva: Boga Oca, Boga Sina, Boga Duha Svetoga. Svojim duhovnim očima gledaju blaženu Djevicu Mariju kao Kraljicu nebesa, kao Kraljicu Anđela i svih blaženika.

Po svojim molitvama i pobožnim pjesmama pridružuju se tako vjernici već na ovoj zemlji prijestolju Božjem, okruženom svima nebeskim duhovima: Anđelima, Arkanđelima, Prijestoljima, Vlastima, Krepostima, Moćima, Vladavinama. Svi oni vječnom pjesmom slave Veličanstvo Božje: »Svet, svet, svet Gospodin Bog nad vojskama! Puna su nebesa i zemlja veličanstva slave Tvoje!« — Duše vjernika u molitvi pridružuju se slavnom zboru Apostola, dičnoj četi Proroka, svijetloj vojsci Mučenika, veličanstvenom mnoštvu Djevica i Ispovijedalaca; Svi oni jednim glasom slave neizmjerno veličanstvo Boga Oca kao Stvoritelja svemira, Boga Sina kao Spasitelja i Otkupitelja čitavog ljudskog roda, Boga Duha Svetoga kao tješitelja, savjetnika i jakost svih ljudi.

Molitva hiva tako čovjeka, da se iz ove zemaljske doline suza prenosimo u nadzemaljsku radost i slavu, za koju kaže Sveto Pismo, da je nije ljudsko oko vidjelo niti uho čulo, — ili kako kaže sveti Pavao, uznesen u nebesa, da je čuo neizkazane riječi, koje čovjeku nije slobodno govoriti. (2. Korin. 12, 3—4).

Veliko skladište
Kvalitetne
Cijene
Najniže
Kod
Ivanković
Ante
Ulica Ante Starčevića
Telefon 23

Duševno oko

Postoje razne prirodne sile, kao magnetizam, elektricitet, radio valovi, sila teže, ultra-ljubičaste zrake, radna sposobnost živih bića i t. d. Te sile nitko nije vidio svojim očima. Također nitko nije vidio da se Zemlja okreće oko svoje osi i oko Sunca, nitko nije bio na nebeskim tjelesima i mjerio njihovu veličinu, daljinu, kretanje, toplinu i druge pojave. Ipak te prirodne sile i pojave postoje i utvrđene su kao nepobitne znanstvene istine. Nisu utvrđene našim tjelesnim okom, nego su viđene i dokazane razumnom spoznajom, našim duševnim okom.

Tako isto ljudsku **misao** nitko nije vidio. A ona je tu, ona postoji. Misao je tu, premda se ne može vidjeti tjelesnim očima, ali se po djelovanju može zaključiti. Ona je duhovna, sa svim svojim duhovnim pojmovima, sudovima i zaključima, sa svim svojim duhovnim gledanjem i spoznajom.

Svojom duševnom sposobnošću čovjek je zamislio i izradio sve od igle do čudesnih astronomskih teleskopa, izumio je sve moguće alate, strojeve, saobraćajna sredstva, dalekozor, sitnozor, brzojav, telefon, radio, suvremenu štampu; sve u graditeljstvu, slikarstvu, kiparstvu, glazbi; sve što se jednom riječju zove ljudska kultura. Sav je taj veliki napredak proizvod čovjekove **misli**, ili, što je jedno te isto, čovjekova **duha**, čovječje **duše**. Ta je čovječja duša nevidljiva i postojeća, kao što su nevidljive i postojeće razne prirodne sile i pojave.

Sve ono, što je čovjek sam zamislio i proizveo, zove se jednom riječju **kultura**, a sve drugo, kod čega čovjek nije sudjelovao, zove se **priroda**.

Ta ljudska **kultura** nije u suštini ništa drugo, nego s jedne strane dizanje sposobnosti **ruke** (alati, strojevi), **nogu** (kola, parobrod, željeznica, auto, avion), **oka** (dalekozor, sitnozor), **govora i sluha** (telefon, radio, štampa), a s druge strane **oponašanje prirode** (graditeljstvo, slikarstvo, kiparstvo, glazba).

Kada ljudi ostvare najdivnija otkrića, kojima se svijet divi i čudi, a to su otkrića u svemiru i u živim bićima, to je samo stoga moguće, što **to sve već postoji, što je stvoreno.**

Nema čovjeka, koga magnetskom nog svemirskog oceana, oni daleki zvjezdani gradovi, koji su od nas daleko preko 500 milijuna godina svjetlosti, a čovjek je s njima opet u kontaktu (dodiru) — svojim mislima. Nema čovjeka, koga ne će da opčara umjetnost arhitektonike kuglastih zvjezdanih jata. Tko ne bi bio očaran gledajući večerom nebo osuto nebrojenim zvijezdama, sjajnog Jupitera i njegova mjesece, oblik i prelijevanje boja Saturna i njegova čudnovatog prstena ili jutrom veličanstveni izlaz Sunca. Tko ne bi bio razdragan gledajući bujnu livadu iskičenu šarenim cvijećem! Ili polje, gdje se talasa zlatna pšenica, ili redove trsova punih slatkih grozdova! Tko ne bi bio začuđen stvaralačkim radom zelenog lista, čudesnom izgradnjom sićušnog kukčića, mudrom sastavom jedne žive stanice, ili još više izgradnjom jednog višeg ustroja, oka, uha, **srca** i t. d.

Priroda je veličanstvena tvorevina, koja neizmjerno nadmašuje sve, što je načinila ljudska ruka.

Ako bez ljudske zamisli ne može nastati ni jedan najjednostavniji predmet ljudske kulture, jedna igla, jedna žigica ili jedan umjetni cvijet, — a što da onda kažemo o veličanstvenoj prirodi! I za čudesna djela svemira i živih bića moramo zaključiti, da se ne mogu zamisliti bez jedne misaone duhovne sile, neisporedivo veće i mudrije nego što je ljudska, bez neizmjerne i vječne sile, koju vidimo našim duševnim okom, a zovemo je svetim imenom Bog.

PREDSJEDNIK BRAZILIJE potpisao je zakon, po kojem brak sklopljen u crkvi ima sva prava i pravne posljedice braka pred državom.

Iz katoličkog svijeta

STOTINU KRŠTENJA SVAKE NEDJELJE obave katolički misionari samo u jednom japanskom gradu Šaga. Načelnik Šage pozvao je katoličke misionare u grad i dao im sve potrebne zgrade i pomoć. Svi stanovnici grada odlučili su prijeći na katoličku vjeru, i misionari ih pripravljaju i krštavaju svake nedjelje po 100.

KATOLIČKO SVEUČILIŠTE za cijelu Indiju počelo je organizirati urođenički svećenik Xavier Thaninayagham. To će biti vjerski i kulturni centar (središte) za svih dvadeset indijskih katoličkih biskupija.

JAČANJE KALOLIKA U JUŽNOJ INDIJI. Katolici u Južnoj Indiji napreduju u svakom pogledu. Sada ih ima 1,300.000. Od devet ministara dvojica su katolici. Uljecaj katolicizma na cijeli život i rad u Indiji je vrlo jak.

SPOMENIK SRCA ISUSOVA podigao je vlč. John Reiner na uspomenu svoga brata Josepha, koji ga je nagovorio, da održi prve duhovne vježbe. To je bio početak duhovnih vježbi za svjetovnjake u Sjedinjenim Državama, koje su danas tako obljubljene. John Reiner održao je prve duhovne vježbe 1906. g. u državi Illinois.

GLAVA SV. IVANA KRSTITELJA U DŽAMIJI. U Damasku u Siriji nalazi se lijepa i velika džamija, u kojoj se čuva glava sv. Ivana Krstitelja. Džamija je bila nekoć poganski hram, pa onda židovska sinagoga (bogomolja), onda kršćanska crkva i najposlije džamija. Glava se čuva u sanduku. Muslimani je štuju i pričaju, kako je negda potekla krv, kada ju je neko htio obesčastiti.

GOVORI 60 JEZIKA katolički svećenik u Parizu, Herman Stieglecker. Nekad je bio profesor sveučilišta u Beču, a sada je na jednoj bogosloviji u Parizu. Ne samo da govori žive evropske jezike nego i mrtve istočne.

TRI MILIJUNA OBRAĆENIKA ZA 70 GODINA RADA. Francuska kongregacija Bijelih Otaca djeluje već 70 godina na obraćenju Afrike. Kroz to vrijeme prešlo je na katoličku vjeru oko 3 milijuna pogana, a 150.000 se poučava, da primi sv. Krštenje. Na njihovu području ima svega 8 milijuna stanovnika. Dakle preko jedna trećina već su katolici.

SLIJEPAC VODI MISIONARA. — Misionar Josip Regan priča, kako ga je u njegovu radu najviše pomagao jedan slijepac. Proseći po zabitnim selima taj bi slijepac govorio narodu o katoličkoj vjeri. Kada bi oni izrazili želju, da vide katoličkog svećenika, slijepac bi se vratio u misijski centar (postaju) i vodio svećenika u najzabitnija mjesta, gdje se uvijek netko obratio na katoličku vjeru.

KRŠĆANSKA LJUBAV. — Za vrijeme arapsko-židovskog rata u Palestini našlo se mnogo izbjeglica bez stana i hrane. Katolički župnik Shoukry primio je u svoj mali stan 29 obitelji sa 180 članova. Neki su se nastanili u crkvici. To je učinilo velik dojam na sve izbjeglice, koji su govorili, da takva nešto može učiniti samo svećenik prave vjere.

NOVA ČETIRI SVESKA rječnika kršćanske arheologije i liturgike izišla su nedavno u Parizu. Rad na rječniku bio je neko vrijeme prekinut smrću njegova pokretača Henry Leclerquea. Sada je on nastavljen pod vodstvom prof. Marruoa. Rječnik dođe sada slovo S uključivo, odnosno seže do sveska CLXVII. (167).

NAJSTARIJI SAMOSTAN u Sjedinjenim Državama bit će ponovno otvoren. Njega će posvetiti nadbiskup vašingtonski. Samostan je sagrađen 1790. godine i nalazi se u Marylandu.

INTERNACIONALNI KATOLIČKI FILMSKI KONGRES održan je u Rimu koncem svibnja. Raspravljalo se o velikom značenju filma kao odgojnog sredstva. Jezik filma je moćan, a utječe na čovjeka još i onda, kad se čini, da ne nailazi na odobravanje.

JOŠ NEŠTO O MURATORIJU. Već smo javili, da se ove godine navršuje 200 godina, otkako je umro talijanski učenjak i svećenik Muratori. On je osobito poznat po »fragmentu«, koji sadrži kanon sv. Knjiga, a on je taj »fragment« pronašao. Međutim je zanimljivo znati i to, da je Muratori bio sklon janzenizmu i da je u janzenističkom duhu napisao jednu knjigu (g. 1747.) o kultu Bl. Dj. Marije. Na ovu knjigu odgovorio je sv. Alfonzo Liguori svojom vrlo poznatom i raširenom knjigom: Slava Marijina. Ovo je djelo preveo na hrvatski jezik blagopok. biskup dr. Josip Lang.

KATOLICI I PRVI SVIBANJ. Naknadno nam dolazi vijest o proglasu, koji je uputio svojim vjernicima mgr. Lefèbvre, apostolski vikar u Maroku, prilikom proslave blagdana rada 1. svibnja. Među ostalim on je rekao: »Proizvodnja dobara nema više smisla, ako oni, koji je ostvaruju, nemaju više sredstava za život, koji odgovara današnjem položaju civilizacije i ljudskog razvitka. 1. svibanj postao je svetkovina rada. Neka ovaj blagdan bude za sve iskrene i poštene kršćane prilika, da ispitaju svoju savjest o socijalnim zahtjevima njihove vjere i da se odluče, da izvrše određena djela pravde i milosrđa prema svim onima, s kojima rade u vremenu i na mjestu, koje im je Bog odredio.«

U SARSKOJ OBLASTI izašle su nedavno nove poštanske marke, na kojima su prikazana dva značajna katolička socijalna radnika. Prvi je opat Adolf Kolping, suvremenik velikog biskupa Kettetera, drugi je poznati katolički filozof i profesor sveučilišta u Münsteru Peter Wust, koji je preminuo na početku prošlog rata. I jedan i drugi su rodom iz Saara.

BIBLIJSKI INSTITUT u Jeruzalemu, osnovan od oca Langrange-a, dobio je nedavno veliko priznanje kao francuski naučni zavod u inozemstvu. Taj je institut osnovan 1890.

CILENSKA VLADA zaključila je primiti tijekom ove godine 2.000 bjeguna.a.

ROBERT GORDON ANDERSON, američki književnik i publicista, obratio se na katoličku vjeru.

HOLANDSKI EPISKOPAT osnovat će uskoro organizaciju za socijalnu pomoć i karitativnu djelatnost u Holandiji. Do sada je takva djelatnost bila organizirana samo po biskupijama. Istovremeno se javlja, da je drugim aktom holandski episkopat ukinuo holandsku »Karitas«, koja je razvila naročitu aktivnost poslije svršetka rata u Njemačkoj. Ovo je ukinuće obrazloženo time, što su se materijalne prilike u Njemačkoj znatno popravile.

OMLADINSKI MISIJSKI POKRET sve se više razvija u Francuskoj. Do sad je izlazila kao glasilo pokreta mjesečna revija »Jeunesse et les missions« (Mladež i misije) u 30.000 primjeraka. Sada će pored ove početi izlaziti za cijelu Francusku i druga revija »Partout« (Svagdje), koja je do sada izlazila u Lionu.

MAX DE FURSTENBERG, apostolski administrator u Japanu, uručio je japanskom piscu i katoličkom radniku Nagoi krunicu, koju mu je poslao Sv. Otac Pijo XII. Nagoa je za vrijeme atomskog napadaja na Nagasaki, bio teško sanjen.

PARVIN RAZMARA MADABER, jedna od izraelih potomaka Muhameda, nedavno je završila svoje studije na jednom katoličkom sveučilištu u Chicagu. Diplomu o završenim studijama primila je iz ruku samog nadbiskupa Chicaga, kardinala Stricha.

SVETIM je proglašen (18. lipnja) pasionist i biskup Vincenzo Strambi († 1824.), koji je u svom djelovanju bio kao drugi sv. Ambrozije i drugi sv. Karlo Boromejski. Kanonizaciji je prisustvovalo 15 kardinala i oko 30.000 vjernika.

IZ INDIJE je krenulo hodočašće kao predstavništvo indijskog katolicizma: 21 svećenik i 50 laika.

KANONIZACIJA bl. MARIJE GORETTI

Kanonizacija izvan crkve sv. Petra obavljena je 24. lipnja prvi puta u povijesti Crkve. Razlog je bio taj, što je 25. lipnja imala biti proglašena svetom blažena Marija Goretti, jedanaestgodišnja djevojčica, nazvana »mučenica svete čistoće«. Za tu svečanost tražili su toliki hodočasnici ulaznice za crkvu sv. Petra, da ni izdalека nije bilo moguće udovoljiti svim željama. Zato je Sv. Otac odlučio, da se sama kanonizacija obavi već 24. lipnja navečer pred bazilikom sv. Petra, tako da su hodočasnici i ostali vjernici mogli prisustvovati svečanosti na trgu sv. Petra, bez posebnih ulaznica, dok je sama svečana papinska sv. Misa u čast nove Svetice bila u nedjelju 25. lipnja u bazilici sv. Petra. Dok je na Tijelovo na trgu sv. Petra i u susjednim ulicama bilo sakupljeno oko 500.000 ljudi, na kanonizaciji bl. Marije Goretti je taj broj bio još veći. Kanonizaciji je prisustvovala i sama majka nove Svetice, kao i dvije njene sestre i dva brata. Sigurno rijetka stvar. A što je još rjeđe i sigurno jedinstveno: prisustvovao je i ubojica »mučenice svete čistoće«. Taj je u svoje vrijeme (1902.) bio osuđen na 30 godina robije, ali je zbog dobrog vladanja prije pušten na slobodu. Sad je kao vrtlar zaposlen u jednom samostanu. Koliko je ta okolnost čudna, toliko ona svjedoči o veličini kršćanskog praštanja...

Nakon proglašenja Marije Goretti svetom sv. Otac papa Pijo XII. primio je njezinu majku u posebnu audijenciju, i to po obredu, kako se primaju suvereni (vladari). Poslije toga primio je i njezina dva brata i njezine dvije sestre.

Doista je jedinstveni slučaj u povijesti sv. Crkve sve ovo, što se dogodilo kod kanonizacije svete djevojčice Marije Goretti.

TJEDAN FRANCUSKIH KATOLIČKIH INTELEKTUALACA održao se od 7.—15. svibnja u Parizu a uzvanici su raspravljali o temi: »Milost i humanizam.« Među ovima naročito su zanimljivo govorili Romano Guardini o »Milosti i istina objave« i njemački novinar Walter Dierx o »Različiti mentaliteti njemačkih i francuskih katolika«. Prvi je paradoksalnim usporedbama osvijetlio ulogu mita u povijesti čovječanstva i ulogu Objave, koja razlikuje istinu sadržine mita od laži, dok je drugi kao Nijemac odao veliko priznanje nedavno preminulom filozofu i publicisti Emanuelu Mounieru, kojega je mentalitet uzeo kao tipičan za moderne francuske katolike. Govorili su i mnogi drugi katolički intelektualci, a bili su prisutni po narodnostima Francuzi, Njemci, Španjolci, Talijani i Englezi. Bio je prisutan i nadbiskup Feltin. Na kraju je Jacques Maritain govorio o dvjema smjerovima, prema kojima su se opredjelili sudionici u toku dana studija. Prvi je naglašavao više transcedentalnost (svrhunaravnost) kršćanstva i njegov je predstavnik bio Romano Guardini. Drugi je naglašavao život po kršćanskim načelima, i to je najviše isticao filozof Guitton.

—

MARC SANGNIER, francuski katolički publicista, umro je koncem mjeseca svibnja u visokoj starosti u Parizu. Sangnier je poznat kao jedan od glavnih pokretača revije (časopisa) »Sillon« (Stijo), glasila kršćanskih grupa, koje su tražile izmirenje katolicizma s idejama socijalizma i postojeće francuske Republike. Kada je g. 1910. »Sillon« bila osuđena od pape Pija X. kao modernistička zabluda, Sangnier se osudi pokorio, no nastavio je radom, osnivavši časopis »La Democratie«. Ideje Marca Sangniera doživjele su svoj triumf za vrijeme prošlog rata, kada je njegova grupa bila jedan od najjačih stupova francuskog Pokreta Otpora. Sangnier je pokopan uz veliko učešće svih najuglednijih ličnosti francuskih naprednih katolika.

Vlasnik i izdavač: Hrvatsko književno Društvo sv. Ćirila i Metoda, Zagreb, Trg kralja Tomislava 21. — Uređuje i za list odgovara: Dr. Pavao Lončar, kanonik, Zagreb, Kaptol 34. — Tisak »Štamparije novina« Zagreb, Masarykova ul. 23a. — Broj čekovnog računa uprava lista: 421-365021. — Pojedini broj stoj. 2.— Din.